TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2010. gada 2. decembrī *

Lieta C-153/09

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Verwaltungsgericht Schwerin* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2009. gada 3. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2009. gada 4. maijā, tiesvedībā

Agrargut Bäbelin GmbH & Co. KG

pret

Amt für Landwirtschaft Bützow.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ticano [*A. Tizzano*], tiesneši Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kasel*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] (referents), E. Levits un M. Safjans [*M. Safjan*],

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerāladvokāts J. Mazaks [*J. Mazák*],
sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Agrargut Bäbelin GmbH & Co. KG* vārdā — Dž. Būts [*J. Booth*], *Rechtsanwalt*,

— Grieķijas valdības vārdā — I. Halkiass [*I. Chalkias*] un K. Marinu [*K. Marinou*], pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā — G. fon Rintelens [*G. von Rintelen*] un F. Klotuša-Duvjesāra [*F. Clotuche-Duvieusart*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2010. gada 2. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2003. gada 29. septembra Regulas (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta

shēmas lauksaimniekiem, un groza Regulas (EEK) Nr. 2019/93, (EK) Nr. 1452/2001, (EK) Nr. 1453/2001, (EK) Nr. 1454/2001, (EK) Nr. 1868/94, (EK) Nr. 1251/1999, (EK) Nr. 1254/1999, (EK) Nr. 1673/2000, (EEK) Nr. 2358/71 un (EK) Nr. 2529/2001 (OV L 270, 1. lpp.), kurā grozījumi ir izdarīti ar Padomes 2006. gada 20. februāra Regulu (EK) Nr. 319/2006 (OV L 58, 32. lpp.; turpmāk tekstā — "Regula Nr. 1782/2003"), 54. panta 6. punktu, kā arī Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulas (EK) Nr. 796/2004, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai ieviestu savstarpēju atbilstību, modulāciju un integrēto administrēšanas un kontroles sistēmu, kura paredzēta Regulā Nr. 1782/2003 (OV L 141, 18. lpp.), kurā grozījumi ir izdarīti ar Komisijas 2006. gada 27. aprīļa Regulu (EK) Nr. 659/2006 (OV L 116, 20. lpp.; turpmāk tekstā — "Regula Nr. 796/2004"), 50. panta 4. punktu un 51. panta 1. punktu.

2 Šis lūgums iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Agrargut Bäbelin GmbH & Co. KG* (turpmāk tekstā — "*Agrargut*") un *Amt für Landwirtschaft Bützow* (Bicovas Lauksaimniecības organizācijas pārvalde, turpmāk tekstā — "*Amt*") saistībā ar *Agrargut* vienreizējo maksājumu shēmas ietvaros par 2006. gadu piešķiramā atbalsta apmēra aprēķinu.

Atbilstošās tiesību normas

Regula Nr. 1782/2003

3 Īstenojot kopējās lauksaimniecības politikas reformu, Eiropas Savienības Padome pieņēma Regulu Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus atbalsta shēmu ietvaros esošo tiešo maksājumu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku, kā arī kopīgus noteikumus dažām atbalsta shēmām lauksaimniekiem.

4 Ar Regulu Nr. 1782/2003 ir izveidota ieņēmumu atbalsta shēma lauksaimniekiem. Šī shēma minētās regulas 1. panta otrajā ievilkumā ir apzīmēta kā "vienreizējo maksājumu shēma". Šī shēma ir reglamentēta minētās regulas III sadaļā.

5 Saskaņā ar minētās regulas preambulas 32. apsvērumu:

"Lai saglabātu priekšrocības, ko piedāvājuma kontrolēšanas nolūkā dod zemes atstāšana atmatā, vienlaikus pastiprinot tās labo ietekmi uz vidi saskaņā ar jauno atbalsta sistēmu, jāsaglabā nosacījumi aramzemes atstāšanai atmatā."

6 Šīs pašas regulas 36. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Atbalstu saskaņā ar vienreizējo maksājumu shēmu maksā, ņemot vērā tiesības uz maksājumu, kā noteikts 3. nodaļā, kā arī līdzvērtīgu to hektāru skaitu, par kuriem ir tiesības pretendēt uz atbalstu, kā noteikts 44. panta 2. punktā."

7 Atbilstoši Regulas Nr. 1782/2003 44. panta 1. punktam un 2. punkta pirmajai daļai:

"1. Jebkuras tiesības uz maksājumu, saistībā ar hektāru, par kuru ir tiesības pretendēt uz atbalstu, dod tiesības uz tādas summas maksājumu, kas noteikta ar tiesībām uz maksājumu.

2. "Hektārs, par kuru ir tiesības pretendēt uz atbalstu", ir jebkura saimniecības lauksaimniecības zeme, ko aizņem aramzeme un pastāvīgās ganības, izņemot zemes, uz kurām atrodas ilggadīgās kultūras, meži vai kuras izmanto ar lauksaimniecību nesaistītām darbībām."

8 Minētās regulas 46. panta 2. punkta pirmā daļa ir formulēta šādi:

"Tiesības uz maksājumu var nodot, pārdodot vai izmantojot jebkuru citu galīgu nodošanu, kopā ar zemi vai bez tās. Turpretim nomu vai līdzīgus darījumu veidus atļauj tikai tad, ja līdz ar nodotajām tiesībām uz maksājumu ir nodots arī līdzvērtīgs skaits hektāru, par kuriem ir tiesības pretendēt uz atbalstu."

9 Regulas Nr. 1782/2003 III sadaļā ir ietverta 4. nodaļa, kuras 2. iedaļas nosaukums ir "Tiesības atstāt zemi atmatā". Saskaņā ar šīs regulas 57. pantu, ja vien šajā iedaļā nav paredzēts citādi, tiesībām atstāt zemi atmatā piemēro citus minētās III sadaļas noteikumus.

10 Regulas Nr. 1782/2003 53. pantā, kura nosaukums ir "Tiesību atstāt zemi atmatā noteikšana", ir paredzēts:

"1. Atkāpjoties no šīs regulas 37. un 43. panta, ja pārskata periodā uz lauksaimnieku attiecās saistības atstāt atmatā daļu viņa saimniecības zemes, ievērojot Regulas (EK) Nr. 1251/1999 [OV L 160, 1. lpp.] 6. panta 1. punktu, tad trīs gadu vidējo summu, kas atbilst obligātajam maksājumam par atmatā atstāto zemi, kurš aprēķināts un koriģēts

atbilstīgi VII pielikumam, un obligātās atmatā atstātās zemes hektāru trīs gadu vidējo skaitu neiekļauj to tiesību noteikšanā, kas minētas šīs regulas 43. pantā.

2. Gadījumā, kas minēts 1. punktā, lauksaimnieks saņem tiesības par hektāru (še turpmāk "tiesības atstāt zemi atmatā"), ko aprēķina, dalot trīs gadu atmatas vidējo apjomu ar atmatā atstātās zemes hektāru trīs gadu vidējo apjomu, kā minēts 1. punktā.

Kopējais tiesību atstāt zemi atmatā skaits ir vienāds ar obligāto atmatā atstātās zemes hektāru vidējo skaitu."

11 Atbilstoši Regulas Nr. 1782/2003 54. pantam, kura nosaukums ir "Tiesību atstāt zemi atmatā izmantošana":

"1. Jebkuras tiesības atstāt zemi atmatā kopā ar hektāru, par ko ir tiesības pretendēt uz [maksājumu par atmatā atstātu zemi], dod tiesības uz tādas summas maksājumu, kas noteikta ar tiesībām atstāt zemi atmatā.

2. Atkāpjoties no 44. panta 2. punkta, "hektārs, par ko ir tiesības pretendēt uz [maksājumu par atmatā atstātu zemi]", ir saimniecības lauksaimniecības platība, ko aizņem aramzeme, izņemot platības, uz kurām datumā, kas paredzēts platībatkarīgā atbalsta pieteikumu iesniegšanai 2003. gadā, bija ilggadīgās kultūras, meži vai kuras izmantoja ar lauksaimniecību nesaistītām darbībām vai pastāvīgajām ganībām. [..]

[..]

3. Lauksaimnieki neizmanto ražošanā, bet atstāj atmatā hektārus, par kuriem var pretendēt uz [maksājumu par atmatā atstātu zemi].

[..]

5. Dalībvalstis, ievērojot noteikumus, kas jānosaka saskaņā ar 144. panta 2. punktā minēto procedūru, var atkāpties no šā panta 2. punkta pirmās daļas, ja tās veic pasākumus, lai novērstu jebkādu ievērojamu kopējās lauksaimniecības platības, par ko var pretendēt uz tiesībām atstāt zemi atmatā, pieaugumu.

6. Atkāpjoties no 36. panta 1. punkta un 44. panta 1. punkta, tiesības atstāt zemi atmatā ir jāpieprasa pirms jebkurām citām tiesībām.

7. Saistības atstāt zemi atmatā turpina piemērot attiecībā uz nodotajām tiesībām atstāt zemi atmatā."

12 Minētās regulas 56. panta, kura nosaukums ir "Atmatā atstātās zemes izmantošana", 1. punktā ir paredzēts:

"Atmatā atstātajā zemē saglabā labus lauksaimniecības un vides apstākļus, kā noteikts saskaņā ar 5. pantu.

Neierobežojot 55. pantu, to neizmanto lauksaimnieciskiem mērķiem un uz tās neražo nekādus kultūraugus komerciāliem mērķiem."

13 Regulas Nr. 1782/2003 III sadaļas 5. nodaļā ir ietverta 1. iedaļa, kuras nosaukums ir "Reģionālā izpilde", kurā ir paredzēta iespēja dalībvalstīm piemērot vienreizējo maksājumu reģionālā līmenī.

14 Šīs regulas 63. panta 1. un 2. punktā, kas ietilpst minētajā 1. iedaļā, ir paredzēts:

"1. Gadījumā, ja piemēro 59. pantu, tiesības, kas noteiktas saskaņā ar šo iedaļu, var nodot vai izmantot tikai tajā pašā reģionā vai tādos reģionos, kur tiesības par hektāru ir tādas pašas.

2. Gadījumā, ja piemēro 59. pantu, atkāpjoties no 53. panta, jebkurš lauksaimnieks attiecīgajā reģionā saņem tiesības atstāt zemi atmatā.

Tiesību atstāt zemi atmatā skaitu nosaka, reizinot lauksaimnieka zemi, par kuru ir tiesības pretendēt uz atbalstu 54. panta 2. punkta nozīmē un kura deklarēta vienreizējo maksājumu shēmas piemērošanas pirmajā gadā, ar atmatas koeficientu.

Atmatas koeficientu aprēķina, reizinot obligātās atmatas pamatkoeficientu, kas ir 10 %, ar attiecīgajā reģionā pastāvošo attiecību starp zemi, par kuru pārskata periodā

piešķirti VI pielikumā minētie platībatkarīgie maksājumi par laukaugiem, un zemi, par kuru pārskata periodā ir tiesības pretendēt uz atbalstu 54. panta 2. punkta nozīmē.

Tiesību atstāt zemi atmatā vērtība ir reģionālā vērtība par maksājumu tiesībām, kā noteikts atbilstīgi 59. panta 2. punktam vai attiecīgā gadījumā 59. panta 3. punkta pirmajai daļai.

[..]"

Regula Nr. 796/2004

15 Saskaņā ar Regulas Nr. 796/2004 preambulas 59. apsvērumu:

"[..] saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1782/2003 54. panta 6. punktu tiesības uz maksājumiem par atmatā atstāto zemi ir aktivējamas pirms jebkurām citām tiesībām. Šajā ziņā jāparedz noteikumi attiecībā uz divu veidu situācijām. Pirmkārt, platība, kas deklarēta kā atstāta atmatā, lai aktivētu tiesības uz maksājumiem par atmatā atstātu zemi, bet ir atzīta par faktiski neatstātu atmatā, jāatskaita no kopējās platības, kas deklarēta vienreizējo maksājumu shēmas piemērošanas mērķiem kā neapstiprināta platība. Otrkārt, tāpat jārīkojas, ja attiecībā uz platību, kas atbilst tiesībām uz maksājumiem par atmatā atstātu zemi, kuras nav aktivētas, vienlaikus fiktīvi aktivē citas tiesības uz maksājumiem, norādot atbilstošo platību."

16 Atbilstoši Regulas Nr. 796/2004 2. panta 22. punktam:

"Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

[..]

22. "Apstiprināta platība" ir platība, attiecībā uz kuru ir ievēroti visi nosacījumi, kas paredzēti noteikumos par atbalsta piešķiršanu; attiecībā uz vienreizējo maksājumu shēmu deklarēto platību var uzskatīt par apstiprinātu tikai tad, ja faktiski ir deklarēts arī atbilstošs tiesību uz maksājumu skaits."

17 Regulas Nr. 796/2004 II daļas, kas attiecas uz integrēto administrēšanas un kontroles sistēmu, IV sadaļā ir ietverti noteikumi attiecībā uz Regulas Nr. 1782/2003 paredzētā atbalsta aprēķina bāzi, kā arī atbalsta samazinājumu un nepiešķiršanu.

18 Atbilstoši minētās regulas 50. panta 4. punktam:

"Neierobežojot samazinājumus un nepiešķiršanu saskaņā ar 51. un 53. pantu, attiecībā uz atbalsta pieteikumiem saskaņā ar vienreizējo maksājumu shēmu, lai piemērotu 2. panta 22. punktā iekļauto definīciju "apstiprināta platība" attiecībā uz tiesībām uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, piemēro šādus noteikumus:

a) ja lauksaimnieks nedeklarē visu savu platību, lai aktivētu viņa rīcībā esošās tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, bet tajā pašā laikā deklarē atbilstošu

platību citu tiesību uz maksājumu aktivēšanai, minēto platību uzskata par deklarētu kā atmatu nevis par apstiprinātu attiecībā uz 49. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto kultūraugu grupu;

b) ja konstatē, ka platība, kas deklarēta kā atmata, nav atmata, minēto platību uzskata par neapstiprinātu."

19 Regulas Nr. 796/2004 51. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Ja attiecībā uz kādu kultūraugu grupu platība, kas deklarēta platībatkarīgā atbalsta shēmas piemērošanai, izņemot atbalsta shēmas par cietes kartupeļiem, sēklām un tabaku saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1782/2003 attiecīgi IV sadaļas 6., 9. un 10.c pantu, pārsniedz saskaņā ar šīs regulas 50. panta 3. līdz 5. punktu apstiprināto platību, atbalstu aprēķina, pamatojoties uz apstiprināto platību, kas samazināta divkāršas konstatētās starpības apmērā, ja minētā starpība ir lielāka par 3 % vai diviem hektāriem, bet ne lielāka par 20 % no apstiprinātās platības.

Ja starpība ir lielāka par 20 % no apstiprinātās platības, par attiecīgo kultūraugu grupu platībatkarīgo atbalstu nepiešķir."

Pamata lieta un prejudiciālie jautājumi

20 2006. gadā *Agrargut* bija 12,10 tiesības uz maksājumu un 59,57 tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi. Papildus tās rīcībā bija arī 11,90 hektāri ganību un 36,10 hektāri aramzemes.

21 Savā pieteikumā par vienreizējā maksājuma piešķiršanu par 2006. gadu *Agrargut* deklarēja tiesības atstāt zemi atmatā un tiesības uz maksājumu saistībā ar atmatā atstātu zemi 36,10 hektāru platībā un ganībām 11,90 hektāru platībā.

22 *Amt* ar 2007. gada 8. janvāra lēmumu šo pieteikumu noraidīja. *Amt* ar 2007. gada 15. augusta lēmumu noraidīja arī *Agrargut* iesniegto sūdzību par minēto noraidošo lēmumu.

23 *Amt* noteica, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1782/2003 54. panta 6. punktā paredzēto pienākumu *Agrargut* bija jāpieprasa tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi pirms jebkurām citām tiesībām. Tā kā *Agrargut* nebija pieprasījis visas šīs tiesības, tajā pašā laikā deklarējot platību 11,90 hektāru apmērā, lai aktivētu savas tiesības uz maksājumu, *Amt* saskaņā ar Regulas Nr. 796/2004 50. panta 4. punkta a) apakšpunktu šo platību uzskatīja par deklarētu kā atmatā atstātu zemi un nevis par apstiprinātu platību minētās regulas 2. panta 22. punkta nozīmē. Līdz ar to *Amt* piemēroja Regulas Nr. 796/2004 51. panta 1. punktā paredzētās sankcijas.

24 2007. gada 19. septembrī *Agrargut* iesniedza prasību *Verwaltungsgericht Schwerin* [Šverīnes administratīvajā tiesā] par šo 2007. gada 15. augusta lēmumu. Tā norādīja, ka pienākums pieprasīt tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi pirms jebkurām citām tiesībām attiecas tikai uz hektāriem, par kuriem ir tiesības pretendēt uz tiesībām atstāt zemi atmatā Regulas Nr. 1782/2003 54. panta nozīmē. Tas izriet gan no Regulas Nr. 796/2004 50. panta 4. punkta a) apakšpunkta formulējuma, gan no tā jēgas un mērķa.

25 *Agrargut* turklāt apgalvo, ka Regulā Nr. 1782/2003 un Nr. 796/2004 noteiktā sankciju režīma piemērošanas priekšnosacījums ir prasītājas pieļauts pārkāpums, kas šajā gadījumā tā nav. Tā arī uzsver, ka šajā lietā aplūkojamās tiesību normas nav pietiekami skaidras un saprotamas.

26 *Amt* uzskata, ka Regulas Nr. 1782/2003 54. panta 6. punktā paredzētais pienākums ir jāinterpretē šīs regulas preambulas 32. apsvēruma kontekstā. Tas nozīmē it īpaši nodrošināt, lai visas tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, kas piešķirtas 2005. gadā, būtu aktivētas un lai attiecīgās platības līdz ar to būtu faktiski atstātas atmatā. Šim mērķim atbilst arī Regulas Nr. 796/2004 51. pantā paredzētā sankcija. Lauksaimniekam, kura rīcībā ir vairāk tiesību uz maksājumu par atmatā atstātu zemi nekā hektāri, par kuriem ir tiesības atstāt zemi atmatā, būtu izdevīgi nodot šādas tiesības vai, pretējā gadījumā, atturēties vienlaikus deklarēt citas tiesības uz maksājumu.

27 Šādā kontekstā iesniedzējtiesa norāda, ka tiesības atstāt zemi atmatā var pieprasīt tikai saistībā ar platībām, par kurām ir tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi. Minētajai tiesai šajā sakarā rodas jautājums, vai lauksaimnieks, kurš ir deklarējis visas platības, par kurām ir tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, tādējādi ir deklarējis "visu savu platību" Regulas Nr. 796/2004 50. panta 4. punkta a) apakšpunkta nozīmē.

28 Turklāt iesniedzējtiesa norāda, ka Regulas Nr. 796/2004 50. panta 4. punkta noteikumi ir izskaidroti Komisijas 2006. gada 22. decembra Regulā (EK) Nr. 2025/2006, ar kuru groza Regulu Nr. 796/2004 (OV L 384, 81. lpp.). Šādos apstākļos tai rodas jautājums, vai, ņemot vērā tiesiskās paļāvības aizsardzības principu, Regulas Nr. 796/20004 51. pantā paredzētā sankcija ir piemērojama tādos apstākļos kā pamata lietā.

29 Šādos apstākļos *Verwaltungsgerichtshof Schwerin* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai lauksaimniekam ir aizliegts aktivēt tiesības uz maksājumu, pamatojoties uz pastāvīgajām ganībām, pirms viņš ir aktivējis visas savas tiesības uz maksājumu, pamatojoties uz atmatā atstātu zemi, pat tad, ja viņa rīcībā nav citas aramzemes, par ko ir tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša:

Vai Regulas (EK) Nr. 796/2004 51. pantā paredzētās sankcijas attiecas arī uz lauksaimnieku, kurš līdz 2006. gada 29. decembrim (jo viņa rīcībā nebija platību, par ko ir tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi) nav izpildījis pienākumu vispirms aktivēt visas tiesības uz maksājumu, pamatojoties uz atmatā atstātu zemi?"

Tiesas vērtējums

Par pirmo jautājumu

30 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 1782/2003 54. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka lauksaimnieks var pieprasīt atbalstu, pamatojoties uz viņa rīcībā esošajām tiesībām uz maksājumu, tostarp

arī saistībā ar platībām, par kurām nav tiesību pretendēt uz tiesībām atstāt zemi atmatā, tikai tad, ja viņš vispirms ir aktivējis visas savas tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi.

31 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1782/2003 36. panta 1. punktu atbalstu saskaņā ar vienreizējo maksājumu shēmu maksā, ņemot vērā "tiesības uz maksājumu", kā arī līdzvērtīgu to hektāru skaitu, par kuriem ir tiesības pretendēt uz atbalstu.

32 Turklāt Regulas Nr. 1782/2003 54. panta 1. punktā ir paredzēts, ka jebkuras "tiesības atstāt zemi atmatā" kopā ar hektāru, par ko ir tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, dod tiesības uz tādas summas maksājumu, kas noteikta ar tiesībām atstāt zemi atmatā. Minētā panta 2. punktā ir precizēts, ko nozīmē "hektārs, par ko ir tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi". Tas ir saimniecības lauksaimniecības platība, ko aizņem aramzeme, izņemot platības, uz kurām datumā, kas paredzēts platībatkarīgā atbalsta pieteikumu iesniegšanai 2003. gadā, bija ilggadīgās kultūras, meži vai kuras tiek izmantotas ar lauksaimniecību nesaistītām darbībām vai pastāvīgajām ganībām.

33 Lai aktivētu tiesības atstāt zemi atmatā, var deklarēt tikai lauksaimniecības zemi, ko aizņem aramzeme. Turpretī saskaņā ar Regulas Nr. 1782/2003 44. panta 2. punktu, skatot to kopā ar šī panta 1. punktu, tiesības uz maksājumu var aktivēt saistībā ar jebkuru saimniecības lauksaimniecības platību, ko aizņem aramzeme vai pastāvīgās ganības, izņemot platības, uz kurām atrodas ilggadīgās kultūras un meži vai kuras tiek izmantotas ar lauksaimniecību nesaistītām darbībām.

34 Šādos apstākļos iesniedzējtiesa nav pārliecināta par Regulas Nr. 1782/2003 54. panta 6. punktā paredzētā pienākuma apjomu, it īpaši gadījumā, kad attiecīgā lauksaimnieka rīcībā ir vairāk tiesību atstāt zemi atmatā nekā hektāri, par kuriem ir tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi.

35 Minētā tiesa it īpaši vēlas noskaidrot, vai pienākums, saskaņā ar kuru pirms jebkuru citu tiesību pieprasīšanas vispirms ir jāpieprasa tiesības atstāt zemi atmatā, ir absolūts tādā nozīmē, ka tas attiecas uz jebkuru attiecīgā lauksaimnieka rīcībā esošo platību, vai arī šāds pienākums ir tikai relatīvs tādā nozīmē, ka tas attiecas tikai uz platībām, par kurām ir tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi.

36 Otrajā no iepriekš aplūkotajām situācijām lauksaimnieks ir izpildījis Regulas Nr. 1782/2003 54. panta 6. punktā paredzēto pienākumu, jo viņš ir deklarējis visas viņa rīcībā esošās platības, par kurām ir tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, lai aktivētu savas tiesības atstāt zemi atmatā, pat ja noteikts skaits no viņa tiesībām atstāt zemi atmatā paliek neizmantots.

37 Turpretim pirmajā situācijā lauksaimnieks, kura, kā tas ir šīs lietas gadījumā, rīcībā ir vairāk tiesību atstāt zemi atmatā nekā hektāri, par kuriem ir tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, nevarētu pieprasīt nekādas "tiesības uz maksājumu" Regulas Nr. 1782/2003 III sadaļas 3. nodaļas nozīmē. Ja viņš vēlas saņemt atbalstu, pamatojoties uz viņa tiesībām uz maksājumu, attiecīgajam lauksaimniekam vispirms ir jānodod daļa no savām tiesībām atstāt zemi atmatā vai arī jāiegūst platības, par kurām ir tiesības pretendēt uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, tādējādi, lai viņa rīcībā būtu līdzvērtīgs to hektāru skaits, par kuriem ir tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, un tiesību atstāt zemi atmatā skaits.

38 Šādā kontekstā ir jānorāda, ka Regulas Nr. 1782/2003 54. panta 6. punkta formulējums pats par sevi nesniedz atbildi uz iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu.

39 Tomēr ar to no Regulas Nr. 1782/2003 struktūras un mērķiem izriet, ka tās 54. panta 6. punktā paredzētais pienākums ir absolūts — kā minēts šī sprieduma 35. punktā.

40 Šajā ziņā ir jānorāda, ka viens no minētās regulas mērķiem, kā tas noteikts tās preambulas 32. apsvērumā, ir saglabāt nosacījumus aramzemes atstāšanai atmatā, lai saglabātu priekšrocības, ko piedāvājuma kontrolēšanas nolūkā dod zemes atstāšana atmatā, vienlaikus pastiprinot tās labo ietekmi uz vidi. Šajā ziņā Savienības likumdevējs ir paredzējis pasākumu kopumu, lai nodrošinātu lauksaimniecības zemes atstāšanu atmatā.

41 Regulas Nr. 1782/2003 53. pantā un 63. panta 2. punktā ir paredzēts piešķirt lauksaimniekiem tiesības atstāt zemi atmatā, lai ar finansiāla atbalsta palīdzību rosinātu tos daļu no viņu rīcībā esošajām platībām atstāt atmatā. Lauksaimniekam, kurš vēlas saņemt maksājumu par atmatā atstātu zemi, savā pieteikumā par vienreizējā maksājuma piešķiršanu ir jādeklarē tāds hektāru skaits, par kuriem ir tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, kas ir vienāds ar tiesību atstāt zemi atmatā, kuras viņš pieprasa, skaitu, un saskaņā ar minētās regulas 54. panta 3. punktu šīm platībām faktiski ir jābūt atstātām atmatā.

42 Turklāt, lai garantētu, ka visas platības, kuras ir piemērotas atstāšanai atmatā un kuras skaitliski atbilst visām esošajām tiesībām uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, faktiski tiktu atstātas atmatā, Regulas Nr. 1782/2003 54. panta 6. punktā lauksaimniekiem ir noteikts pienākums pieprasīt tiesības atstāt zemi atmatā pirms jebkurām citām

tiesībām. Šis pienākums ir papildināts ar Regulas Nr. 796/2004 50. panta 4. punktā un 51. panta 1. punktā paredzēto sankciju mehānismu. Kā noteikts pēdējās minētās regulas preambulas 59. apsvērumā, platības, kas atbilst tiesībām uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, kuras nav aktivētas, ir jāuzskata par neapstiprinātām platībām, ja vienlaikus, norādot atbilstošo platību, tiek aktivētas citas tiesības uz maksājumiem.

43 Tomēr, lai saglabātu Regulas Nr. 1782/2003 54. panta 6. punkta lietderīgo iedarbību, ir svarīgi, lai tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi tiktu aktivētas pirms citām tiesībām, neraugoties uz to, vai tās ir vai nav pamatotas ar platībām, par kurām ir tiesības pretendēt uz maksājumu par atmatā atstātu zemi. Pretējā gadījumā faktiska lauksaimniecības zemes atstāšana atmatā būtu apdraudēta, jo daļa no tiesībām atstāt zemi atmatā paliktu neizmantotas vai nu tādēļ, ka daži lauksaimnieki ir nodevuši daļu no savām platībām, par kurām ir tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, vai tādēļ, ka tie tiesību nodošanas gadījumā — saskaņā ar minētās regulas 46. pantu, kas jāskata kopā ar tās 57. pantu, vienreizējo maksājumu shēmas reģionalizācijas ietvaros atbilstoši minētās regulas 63. panta 1. punktam — ir saņēmuši tiesības atstāt zemi atmatā bez šim nolūkam piemērotām zemēm.

44 No tā izriet, ka uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1782/2003 54. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka lauksaimnieks var pieprasīt atbalstu, pamatojoties uz viņa rīcībā esošajām tiesībām uz maksājumu, tostarp arī saistībā ar platībām, par kurām nav tiesību uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, tikai tad, ja viņš vispirms ir aktivējis visas savas tiesības atstāt zemi atmatā.

Par otro jautājumu

45 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 796/2004 51. pants, lasot to kopā ar šīs regulas 50. panta 4. punktu, ir jāinterpretē tādējādi,

ka 51. panta 1. punktā paredzētā sankcija ir piemērojama lauksaimniekam, kurš, neaktivējot visas savas tiesības atstāt zemi atmatā, ir aktivējis tiesības uz maksājumu, pamatojoties uz pastāvīgajām ganībām, tostarp tādēļ, ka viņa rīcībā nebija pietiekams to hektāru skaits, par kuriem ir tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, lai īstenotu visas savas tiesības atstāt zemi atmatā.

46 Kā izriet no Regulas Nr. 796/2004 preambulas 59. apsvēruma, tās 51. panta 1. punktā, kurš jāskata kopā ar šīs regulas 50. panta 4. punktu, ir noteikts sankciju režīms, kas ir piemērojams lauksaimniekiem, kuri, neievērojot Regulas Nr. 1782/2003 54. panta 6. punktu, ir pieprasījuši tiesības uz maksājumu, tostarp saistībā ar platībām, par kurām nav tiesību uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, neaktivējot vispirms visas savas tiesības atstāt zemi atmatā.

47 No tā izriet, ka Regulas Nr. 796/2004 51. panta 1. punktā paredzētās sankcijas principā ir piemērojamas lauksaimniekam, kurš tādā gadījumā kā pamata lietā aplūkotais nav aktivējis visas savas tiesības atstāt zemi atmatā, tajā pašā laikā aktivējot tiesības uz maksājumu, pamatojoties uz pastāvīgajām ganībām, pat ja viņa rīcībā nebija pietiekams to hektāru skaits, par kuriem ir tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, lai īstenotu visas savas tiesības atstāt zemi atmatā.

48 Tomēr, kā iesniedzējtiesa norādījusi, ir jākonstatē, ka Regulas Nr. 796/2004 50. panta 4. punkta a) apakšpunkta formulējums nav nepārprotams. Šīs tiesību normas neskaidrība rodas īpaši saistībā ar īpašības vārda "atbilstoš[s]" novietojumu šīs normas tekstā, līdz ar to šis vārds rada zināmu neskaidrību attiecībā uz šādi raksturoto platību.

49 Šo neskaidrību turklāt īpaši ir atzinis arī Savienības likumdevējs, pieņemot Regulu Nr. 2025/2006.

50 Būtībā Regulas Nr. 2025/2006 preambulas 5. apsvērumā, pirms tam atceroties, ka Regulas Nr. 1782/2003 54. panta 6. punktā ir paredzēts, ka tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi ir jāpieprasa pirms jebkurām citām tiesībām, ir noteikts, ka, "lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret lauksaimniekiem, kuru rīcībā nav tik liela atmatā atstātā zeme, lai varētu pilnībā pieprasīt visas savas tiesības uz maksājumiem par atmatā atstāto zemi, jāprecizē Regulas [..] Nr. 796/2004 50. panta 4. punktā paredzētie noteikumi". Šajā ziņā Regulas Nr. 796/2004 50. panta 4. punkta a) apakšpunkta formulējums ir aizstāts ar šādu tekstu:

"ja lauksaimnieks nedeklarē visu platību, kas nepieciešama, lai varētu aktivēt savas tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, bet tajā pašā laikā deklarē platību citu tiesību uz maksājumu aktivēšanai, tad platību, kas atbilst nedeklarētajām tiesībām uz maksājumu par atmatā atstāto zemi, uzskata par deklarētu kā atmatu".

51 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesiskās drošības princips prasa, lai Savienības tiesiskais regulējums ļauj ieinteresētajām personām precīzi zināt pienākumu, ko tas tām nosaka, apjomu. Personām nepārprotami jāzina savas tiesības un pienākumi, lai spētu atbilstoši rīkoties (skat. it īpaši 2010. gada 15. jūlija spriedumu lietā C-582/08 Komisija/Apvienotā Karaliste, Krājumā vēl nav publicēts, 49. punkts, un 2010. gada 11. novembra spriedumu lietā C-152/09 *Grootes*, Krājums, I-11285. lpp., 43. punkts).

52 Šādos apstākļos un ņemot vērā šī sprieduma 38. punktā minētos apsvērumus, Regulas Nr. 796/2004 51. panta 1. punktā paredzētā sankcija nav piemērojama šī sprieduma 47. punktā aplūkotajos apstākļos.

53 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Regulas Nr. 796/2004 51. pants, lasot to kopā ar šīs regulas 50. panta 4. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka, ņemot vērā tiesiskās drošības principu, 51. panta 1. punktā paredzētā sankcija nav piemērojama lauksaimniekam, kurš, neaktivējot visas savas tiesības atstāt zemi atmatā, tādēļ ka viņa rīcībā nav pietiekams to hektāru skaits, par kuriem ir tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, ir aktivējis savas tiesības uz maksājumu, pamatojoties uz pastāvīgajam ganībām.

Par tiesāšanās izdevumiem

54 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) Padomes 2003. gada 29. septembra Regulas (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, un groza

Regulas (EEK) Nr. 2019/93, (EK) Nr. 1452/2001, (EK) Nr. 1453/2001, (EK) Nr. 1454/2001, (EK) Nr. 1868/94, (EK) Nr. 1251/1999, (EK) Nr. 1254/1999, (EK) Nr. 1673/2000, (EEK) Nr. 2358/71 un (EK) Nr. 2529/2001, kurā grozījumi ir izdarīti ar Padomes 2006. gada 20. februāra Regulu (EK) Nr. 319/2006, 54. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka lauksaimnieks var pieprasīt atbalstu, pamatojoties uz viņa rīcībā esošajām tiesībām uz maksājumu, tostarp arī saistībā ar platībām, par kurām nav tiesību uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, tikai tad, ja viņš vispirms ir aktivējis visas savas tiesības atstāt zemi atmatā;

2) **Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulas (EK) Nr. 796/2004, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai ieviestu savstarpēju atbilstību, moduláciju un integrēto administrēšanas un kontroles sistēmu, kura paredzēta Regulā Nr. 1782/2003, kurā grozījumi ir izdarīti ar Komisijas 2006. gada 27. aprīļa Regulu (EK) Nr. 659/2006, 51. pants, lasot to kopā ar šīs regulas 50. panta 4. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka, ņemot vērā tiesiskās drošības principu, 51. panta 1. punktā paredzētā sankcija nav piemērojama lauksaimniekam, kurš, neaktivējot visas savas tiesības atstāt zemi atmatā, tādēļ ka viņa rīcībā nav pietiekams to hektāru skaits, par kuriem ir tiesības uz maksājumu par atmatā atstātu zemi, ir aktivējis savas tiesības uz maksājumu, pamatojoties uz pastāvīgajām ganībām.**

[Paraksti]